KULTUURIMINISTEERIUM

Euroopa Liit
Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondid

Eesti tuleviku heaks

Loomeettevõtjate ekspordivõimekuse kasvatamine

Anu-Maaja Pallok
loomemajandusnõunik
Strateegia- ja innovatsiooniosakond

18.10.2023

Kultuuri- ja loomesektori väljakutsed

- Omatulu teenimise võimekus
- Eksporditulu teenimise võimekus
- Kestlikkus ja finantssuutlikkus
- Strateegiad ja ärimudelid (sh väärtuspakkumine)
- Koostöö rahvusvahelistumisel ja ekspordil
- Kasvufaasiga toimetulek
- Lõimumine teiste elu- ja majandusvaldkondadega
- Investeeringute kaasamine
- Finantsinstrumentide jm rahastusvahendite kasutamine
- ...

Loomeettevõte vs muud ettevõtted

	Loomeettevõtted	Muud VKEd
Eesmärgid	Sotsiaalsem väärtusmudel, mitterahalised motivaatorid, suurem keskkonnasõbralikkus	Sotsiaalsete väärtuste teadvustamine ja esiletõstmine pigem erandlik või ainult mainekujunduse eesmärgil
Kasvustrateegiad	Laienemise kõrval/asemel toimub kasv pigem lisandväärtuse suurendamise, toodete/teenuste kvaliteedi parandamise, rahvusvahelistumise ja võrgustumise kaudu	Enamik VKEsid ei soovi laieneda
Toote/teenuse väärtus	Toode/teenus seostub sümbolväärtusega, mille tajumine on subjektiivne ja hinna kujunemist on keeruline prognoosida	Valdav on toote/teenuse kasulik väärtus ja seetõttu on hind kergemini määratav
Organisatsiooni olemus	Indiviidikesksed struktuurid, projektipõhisus, mittehirarhilised ja informaalsed suhted, võrgustikupõhine ettevõtlusmudel	Väikeettevõtja puhul ühe ettevõtja keskne, vabaduse ja paindlikkuse tähtsustamine, kuid võimujaotus ja rollid meeskonnas enamasti paigas, organisatsiooni kasvades kasvab ka struktuuri ja formaalsuse tähtsus
Keskkonna tähtsustamine	Keskkonna ja "teiste samasuguste" olemasolu on väga oluline, mitmekesine kultuurielu, avatud atmosfäär, loova miljöö olemasolu	Asukoht ja keskkond sõltuvad ärivaldkonnast ja klientuurist, keskkonna mitmekesisus on oluline vaid teatud spetsiifilistes ettevõttegruppides

Allikas: Eesti inimarengu aruanne 2014/2015

Loomemajanduse arengu toetamise lähtekohad

Eesti 2035
Eesti majandus on tugev, uuendusmeelne ja vastutustundlik.

Kultuur 2030
Kultuuri ja loovuse roll ühiskonna arengus on väärtustatud.

ÜKP rakenduskava 2021–2027
EL poliitikaeesmärk/prioriteetne suund: PO1 Nutikam Eesti
Erieesmärk: SO3 (iii) VKEde kestliku majanduskasvu ja konkurentsivõime tõhustamine ning VKEdes töökohtade loomine, mh tootlike investeeringute kaudu

TAIE 2035
Eesti ettevõtluskeskkond soodustab ettevõtlikkust ning teadmusmahuka ettevõtluse teket ja kasvu, kõrgema lisandväärtusega toodete ja teenuste loomist ja eksporti ning investeeringuid kõigis Eesti piirkondades.

VKE = mikro-, väikese ja keskmise suurusega ettevõte

Eesti 2035 viis strateegilist sihti

Inimene
Eestis elavad arukad, tegusad ja tervist hoidvad inimesed

Ühiskond
Eesti ühiskond on hooliv, koostöömeelne ja avatud

Majandus
Eesti majandus on tugev, uuendusmeelne ja vastutustundlik

Elukeskkond
Eestis on kõigi vajadusi arvestav, turvaline ja kvaliteetne elukeskkond

Riigivalitsemine
Eesti on uuendusmeelne, usaldusväärne ja inimesekeskne riik

Kultuuri arengukava 2021–2030 (Kultuur 2030)

Üldeesmärk:
Eesti kultuur on elujõuline, arenev ja maailmale avatud ning kultuuris osalemine on loomulik osa iga inimese elus.

Alaeesmärk 3:
Kultuuri ja loovuse roll ühiskonna arengus on väärtustatud

Tegevussuund 3:
Kultuuri ja loovust väärtustav ühiskond

Kultuur 2030: alaeesmärk 3

Kultuuri ja loovuse roll ühiskonna arengus on väärtustatud

Kultuur ja loovus on tihedalt lõimitud eri valdkondadega, toetades ühiskonna terviklikku ja kestlikku arengut ning aidates kaasa

- Eesti konkurentsivõimele
- sotsiaalse ja majandusliku heaolu kasvule ning
- rahvusvahelisele kuvandile.

Loomemajanduse arengu toetamise eesmärk ja oodatav tulemus

Toetuse andmise eesmärk on siduda loomemajanduse ja sidusvaldkondades olevat potentsiaali ettevõtlusega, soodustades uute, ambitsioonikate ja kestlike ärimudelitega ettevõtete juurdekasvu, tõstes loomeettevõtjate ekspordivõimekust ning luues teistele majandussektoritele loomemajanduse kaudu lisaväärtust ärimudelite, toodete ja teenuste ning müügi ja turunduse arendamisel.

- Kultuuri- ja loomesektori ettevõtlusaktiivsus on kõrge ning loomeettevõtete ärimudelid on muutuvas keskkonnas jätkusuutlikud
- Eesti loomeettevõtjad tegutsevad edukalt rahvusvahelistel turgudel
- Loomeettevõtjad on uuendusmeelsed tehnoloogiate ja digilahenduste kasutajad
- Loomemajanduse arengut toetav tugisüsteem on tõhus, paindlik ja ettevõtluse ökosüsteemiga koostoimiv

2023–2029 loomemajanduse arendamise meetme tegevussuunad

- Kultuuri- ja loomesektoris tegutsevate ambitsioonikate, kasvupotentsiaaliga VKEde arenguplaanide elluviimise toetamine
- Kultuuri- ja loomesektoris tegutsevate kasvupotentsiaaliga VKEde ekspordivõimekuse kasvu toetamine
- Kultuuri- ja loomesektoris alustavatele või tegutsevatele VKEdele tugi- ja arendusteenuste (inkubatsiooni-, kiirendi- ja arendusteenused) pakkumise toetamine
- Kultuuri- ja loomesektori sisese ja sektorite ülese koostöö soodustamine
- Loomemajandusalase teadlikkuse kasvatamine ning teadmiste ja oskuste arendamine

Countries by Population Size

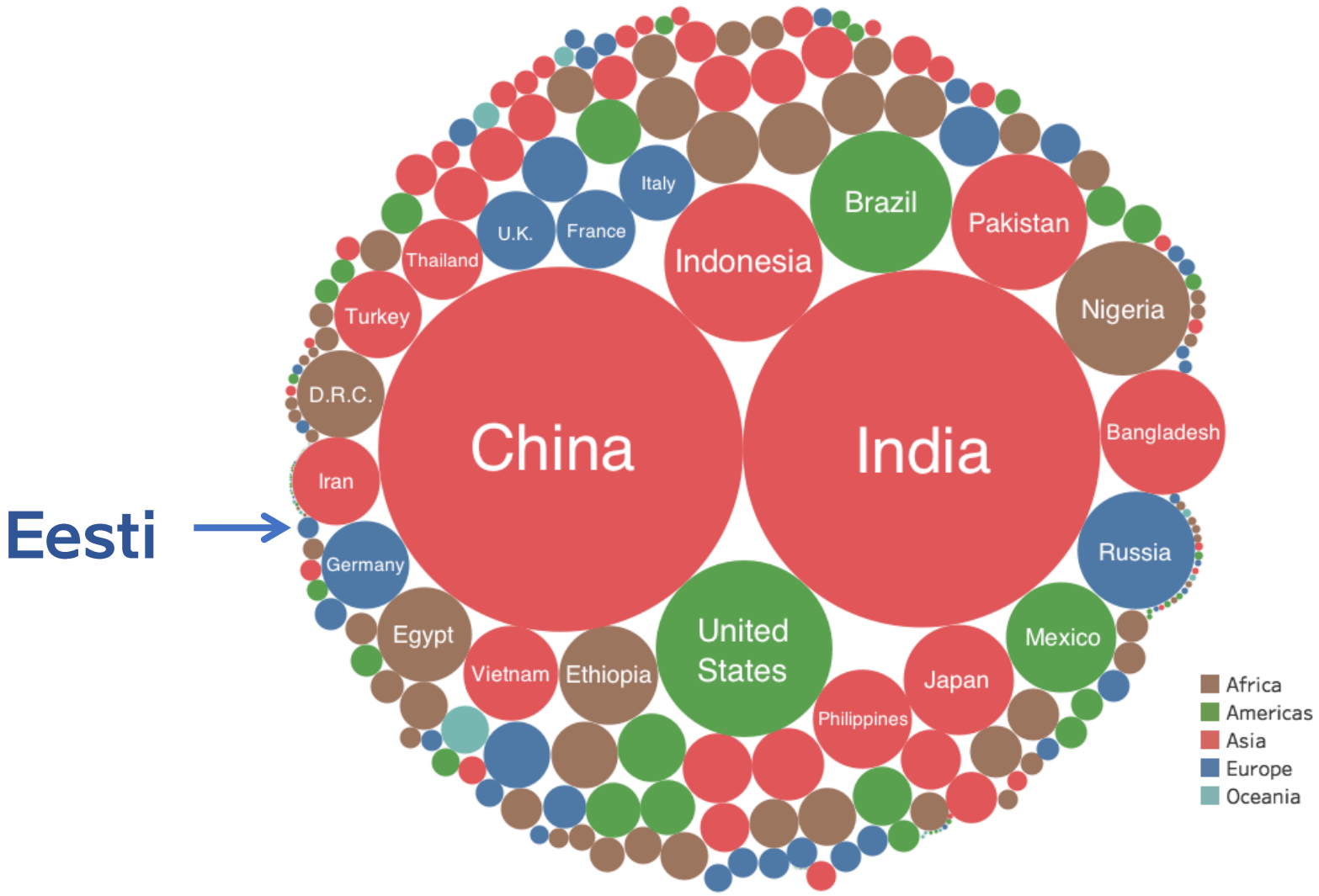

Datashown.com, 2018

Kultuuri- ja loomesektori väärtusahelad

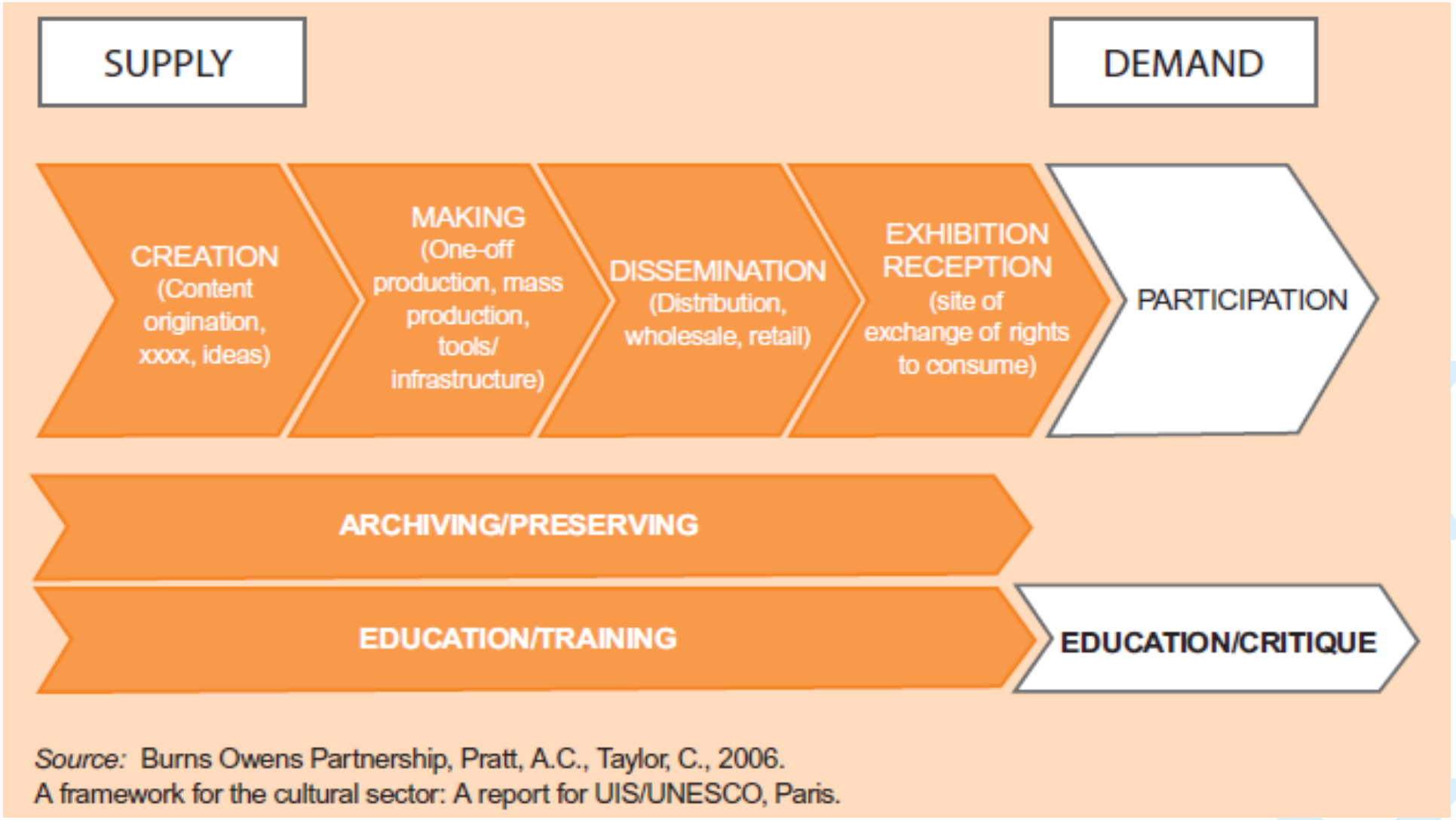

Source: Burns Owens Partnership, Pratt, A.C., Taylor, C., 2006.
A framework for the cultural sector: A report for UIS/UNESCO, Paris.

Ärimudelite kohandamine

BMI • Business model canvas

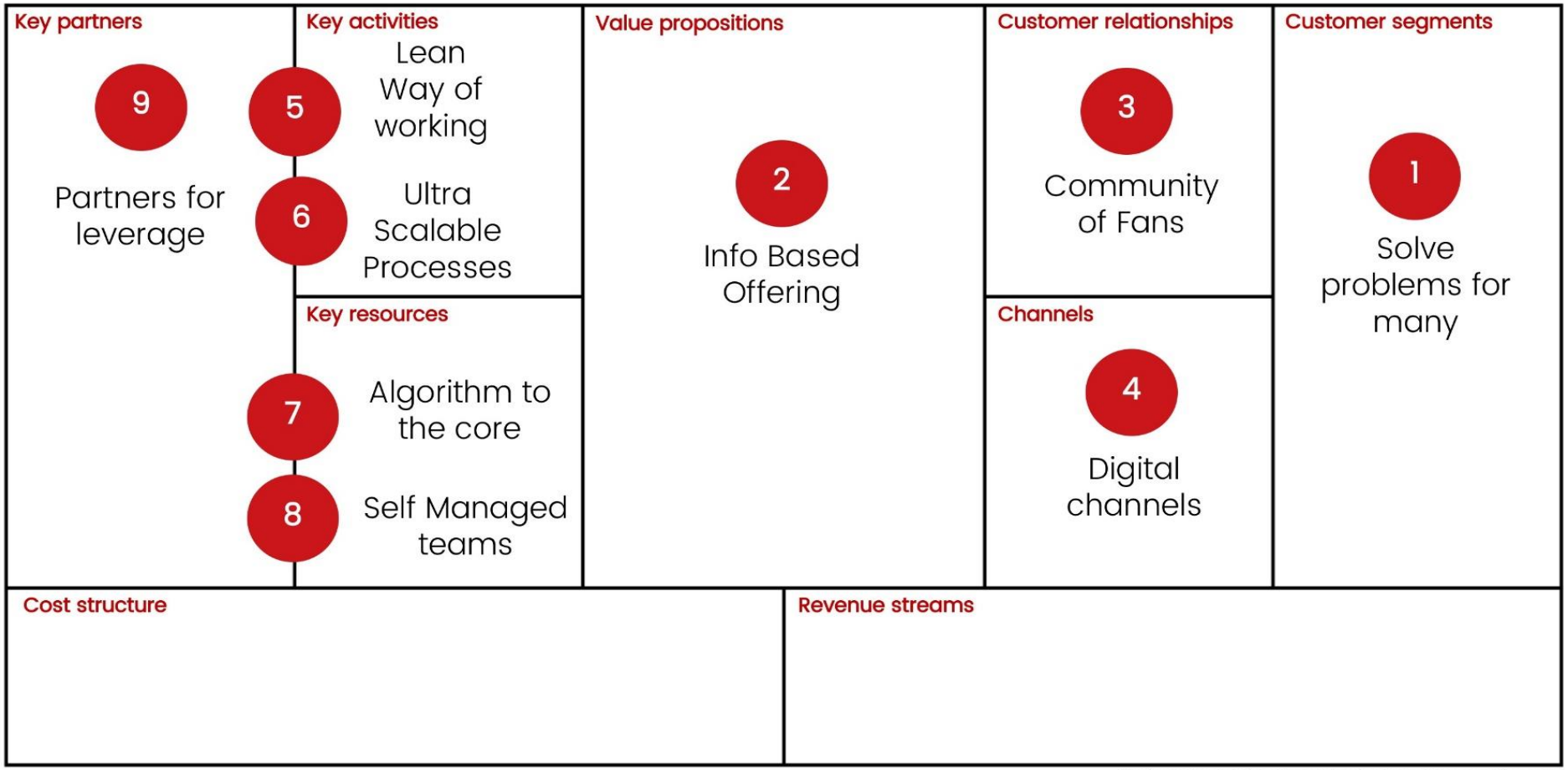

Business Models Inc © www.businessmodelgeneration.com

Huvi korral uuri uuringuid:

https://kul.ee/uuringud#loomemajandus

Eesti loomemajanduse olukorra uuring ja kaardistus (Eesti Konjunktuuriinstituut), 2022

Rahvusvahelistumise ja ekspordi uuring loomemajanduse valdkonnas (Civitta Eesti AS, Tom Fleming Creative Consultancy), 2017

Export competitiveness analysis of ctreative industries in the EU https://intapi.sciendo.com/pdf/10.2478/jec-2020-0003

Jy kan vinniger alleen gaan, jy kan saam verder gaan.

Aafrika vanasõna

Meenutades tulevikku ehk aastal 2030:

- Kultuur ja loovus on tunnustatud kui heaolu, töökohtade, lisandväärtuse ja konkurentsieelise loojad
- Loomemajanduse arengut toetav tugisüsteem on tõhus, paindlik ja ettevõtluse ökosüsteemiga koostoimiv
- Kultuuri- ja loomesektori ettevõtlusaktiivsus on kõrge ning loomeettevõtete ärimudelid on muutuvas keskkonnas jätkusuutlikud
- Loomeettevõtjad on uuendusmeelsed tehnoloogiate ja digilahenduste kasutajad
- Kultuuri- ja loomesektoril on oluline roll säästva arengu eesmärkide saavutamisel
- Eesti loomeettevõtjad tegutsevad edukalt rahvusvahelistel turgudel
- Eesti haridussüsteem soodustab loovust, ettevõtlikkust ja valdkondade vahelisust
- Eesti on hinnatud ja elamusi pakkuv kultuuriturismi sihtkoht
- Riigil ja loomemajanduse arengut toetavatel tugistruktuuridel on põhjalik ülevaade loomemajanduse hetkeseisust ja arengutrendidest

KULTUURIMINISTEERIUM

Aitäh!

Anu-Maaja Pallok
anu-maaja.pallok@kul.ee